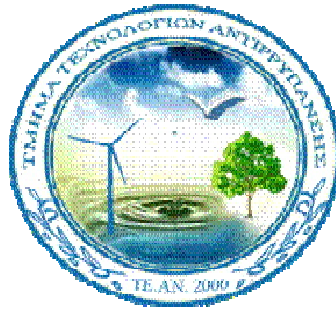

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ

**Μελέτη της εφαρμογής του συστήματος αξιολόγησης στο τμήμα Τεχνολογιών
Αντιρρύπανσης του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας**

Επιστημονική Ομάδα:

Ράδος Κων/νος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Τσικριτζής Λάζαρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Γούλα Μαρία, Επίκουρος Καθηγήτρια Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Τσανακτσίδης Κων/νος, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας

Η παρούσα μελέτη συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους στο πλαίσιο της πράξης “ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας” του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση”

**ΚΟΖΑΝΗ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2012**

[Σελίδα εσκεμμένα κενή]

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης γίνεται αρχικά, καταγραφή των διαδικασιών και εργαλείων για την εσωτερική κυρίως αξιολόγηση, τμημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με βάση το υλικό και τις υποδείξεις της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης (Α.ΔΙ.Π.). Στη συνέχεια, καταγράφεται και αποτυπώνονται οι προσπάθειες αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκαν από το τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης (ΤΕ.ΑΝ.), κατά τη ενδεκαετή λειτουργία του. Επιπροσθέτως, παρουσιάζεται με συστηματικό τρόπο η εσωτερική αξιολόγηση του τμήματος που ξεκίνησε το 2008, και οι ετήσιες αξιολογήσεις που ακολούθησαν μέχρι σήμερα. Στο πλαίσιο αυτό, η ομάδα μελέτης της εφαρμογής του συστήματος αξιολόγησης στο τμήμα ΤΕ.ΑΝ., ακολούθησε μία προσέγγιση εμπειρικής ανάλυσης κυρίως, ως προς τα στάδια της διαδικασίας και γενικότερα ως προς τη συνολική διαδικασία αξιολόγησης, αλλά και ως προς τα εργαλεία-μεθόδους που ακολουθεί η αξιολόγηση του τμήματος. Αποτέλεσμα της παρούσας μελέτης, αποτελούν οι υποδείξεις – προτάσεις που αναφέρονται πρώτιστα στην περαιτέρω βελτίωση και εξειδίκευση των στόχων του Τμήματος, των δεικτών, καθώς και με εύλογη σειρά, των δελτίων αξιολόγησης και ερωτηματολογίων που χρησιμοποιήθηκαν, μέσω επικαιροποίησης και εμπλουτισμού. Επίσης, υποδεικνύονται τυχόν μέχρι σήμερα παραλείψεις ως προς τις διαδικασίες (ενημέρωσης, υιοθέτησης εσωτερικού ελέγχου) και προτείνονται βελτιώσεις στα εργαλεία αξιολόγησης, κυρίως μέσω της συστηματικότερης χρήσης των νέων τεχνολογιών (πληροφορικής).

Λέξεις Κλειδιά: Σύστημα αξιολόγησης, εσωτερική αξιολόγηση, τμήμα ΤΕ.ΑΝ., στόχοι τμήματος, δείκτες αξιολόγησης, ερωτηματολόγια

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Είναι παραδεκτό, τόσο από την κοινωνία, όσο και από την πολιτεία, ότι στην Ελλάδα, υπήρξε μέχρι πρόσφατα και συνεχίζει να υπάρχει σε ορισμένες περιπτώσεις, συστηματική απουσία συστήματος αξιολόγησης στη δημόσια διοίκηση γενικότερα, αλλά και στους φορείς που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών, όπως είναι η υγεία και η παιδεία. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο και από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, ξεκίνησε η διαδικασία για την υιοθέτηση ενός κοινού πλαισίου αξιολόγησης (Κ.Π.Α. ή C.A.F. - Common Assessment Framework) με σκοπό να εισαχθούν οι αρχές Διοίκησης Ποιότητας στους δημόσιους οργανισμούς της Ε.Ε.

Πέρα όμως από την αξιολόγηση της δημόσιας διοίκησης, στην Ελλάδα, το 2005 θεσπίστηκε με το Νόμο 3374, η κοινωνική λογοδοσία ως θεμελιώδης παράγων της αυτοτέλειας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Νομοθετικά, με το άρθρο 13 του Νόμου 3577/2007 και με το άρθρο 28 του Νόμου 3794/2009, σε συνέχεια του 3374, ενισχύεται ο παράγων αυτός και θεσμοθετείται η διαρκής αξιολόγηση των Α.Ε.Ι. με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του έργου που προσφέρουν στην Ελληνική κοινωνία (Α.ΔΙ.Π., <http://www.hqaa.gr/>).

Με το Νόμο 3374 του 2005 ιδρύεται η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π), η οποία είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή και η οποία έχει ως έργο, την στήριξη ως προς τις διαδικασίες, των Α.Ε.Ι., για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του έργου που προσφέρουν. Με το Νόμο 3374 καθιερώνεται επίσης κοινό σύστημα-διαδικασία αξιολόγησης για το σύνολο των ελληνικών Ανώτατων Ιδρυμάτων.

Η Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, σύμφωνα με τον Νόμο και την Αρχή της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π., 2007β):

- *“Στοχεύει: Στη διασφάλιση και συνεχή βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και άλλων υπηρεσιών που παρέχονται από τα Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο της αποστολής τους.*
- *Αποσκοπεί: Στην ενίσχυση των Τμημάτων, Σχολών και Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης στην επίτευξη της αποστολής τους, στο πλαίσιο της φυσιογνωμίας και της ιδιαιτερότητας με τις οποίες διακρίνονται από άλλες μονάδες ή ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης του εσωτερικού ή του εξωτερικού.*
- *Προϋποθέτει: Ενιαία προσέγγιση σε πανελλαδικό επίπεδο για τη διαρκή καταγραφή, κατανόηση και συστηματική αποτίμηση του έργου των Ακαδημαϊκών Μονάδων (Τμημάτων ή Σχολών) και συνεπώς των Ιδρυμάτων στα οποία ανήκουν. Επίσης προϋποθέτει, διαρκή αξιολόγηση και επανεκτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, της*

έρευνας και όλων γενικά των υπηρεσιών που παρέχουν τα Α.Ε.Ι.”

Με τη σύστασή της, η Α.ΔΙ.Π. ως ανεξάρτητο θεσμικό όργανο που εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται ως προς τη νομιμότητα, από τον Υπουργό Παιδείας Δ.Β.Μ.Θ., στελεχώθηκε από ανώτατους δημόσιους λειτουργούς, κυρίως από το χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Σύντομα δε, καθιέρωσε: κριτήρια και δείκτες ποιότητας, τυποποιημένες διαδικασίες αξιολόγησης και όργανα τα οποία είναι επιφορτισμένα με την αξιολόγηση, σε επίπεδο Ιδρυμάτων και Ακαδημαϊκής Μονάδας (Σχολή ή Τμήμα).

1.2. Σκοπός της Μελέτης

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η αποτύπωση του τρόπου εφαρμογής του συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Μακεδονίας. Παράλληλα δε αποσκοπεί στον εντοπισμό τυχόν αδυναμιών και ελλείψεων στη διαδικασία αξιολόγησης και στη διατύπωση βελτιώσεων – προτάσεων του συστήματος.

Η μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της πράξης “ΜΟΔΙΠ του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας” του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση” και συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Ε.) και από εθνικούς πόρους.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕ.ΑΝ.

Το Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης (ΤΕ.ΑΝ.) του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, άρχισε να λειτουργεί από το Ακαδημαϊκό Έτος 2000-2001. Οι πρώτοι απόφοιτοι του τμήματος περαίωσαν τις σπουδές τους κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005. Η στελέχωση του Τμήματος με μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό ξεκίνησε από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005. Μέχρι το 2006, εξαιτίας του λιγοστού χρόνου λειτουργίας του τμήματος, της στελέχωσής του από μη μόνιμο προσωπικό αρχικά και από ελλιπές μόνιμο προσωπικό στη συνέχεια, δεν έγιναν συστηματικές προσπάθειες αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών, των διδασκόντων και των λοιπών υπηρεσιών που παρείχε το τμήμα, παρά μόνο σποραδικά και μεμονωμένα από εκπαιδευτικούς, που συνέλλεξαν ερωτηματολόγια για αυτοαξιολόγηση και δική τους χρήση.

Το 2007 πραγματοποιήθηκαν δύο στοχευμένες έρευνες που αφορούσαν στο τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ II. Η πρώτη είχε τίτλο “Οδηγός Επαγγέλματος Μηχανικών Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης” (Γούλα κ.ά. 2007) ενώ η δεύτερη έρευνα είχε τίτλο «Μελέτη Δυνατοτήτων Αυτοαπασχόλησης των Αποφοίτων του Τμήματος Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης» (Αμανατίδου κ.α., 2007). Οι μελέτες χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο της δράσης, “Γραφείο Διασύνδεσης στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας”.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009, υιοθετήθηκε το σύστημα της εσωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με τις οδηγίες και τα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π. Ξεκίνησε δε τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης, κατά το χειμερινό εξάμηνο του έτους 2008-2009 και συνέχισε στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος (2009-2010). Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με την σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης και την υποβολή της στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας τον Ιούνιο του 2010 και στην ΑΔΙΠ με τέσσερα έτη αναφοράς έως και το 2008-2009. Στη συνέχεια ορίστηκε η Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος από την Α.ΔΙ.Π. τον Ιανουάριο 2011. Το Δεκέμβριο 2010 εστάλη στην Α.ΔΙ.Π. επικαιροποίηση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης που συμπεριελάμβανε και το έτος 2009-2010. Με απόφαση της άτυπης Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, η αξιολόγηση συνέχισε να πραγματοποιείται μία φορά ανά ακαδημαϊκό έτος, διαδικασία που τηρείται μέχρι σήμερα.

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕ.ΑΝ.

Το σύστημα Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι για κάθε Ίδρυμα, Σχολή ή Τμήμα, ένα έργο συλλογικό που προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, σε όλα τα στάδια και τις φάσεις υλοποίησής του. Η Εσωτερική Αξιολόγηση αποτελεί το βασικό εργαλείο μέσω του οποίου, τόσο τα Ιδρύματα, όσο και οι επιμέρους μονάδες τους (Σχολές ή Τμήματα), επιδιώκουν να θεσπίσουν διαδικασίες συνεχούς βελτίωσης του σύνθετου διδακτικού και ερευνητικού τους έργου τους.

Για τη διεξαγωγή της Εσωτερικής Αξιολόγησης σε κάθε Ακαδημαϊκή Μονάδα και Ίδρυμα συγκροτούνται ειδικά όργανα: η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), ως υπεύθυνη για την εσωτερική αξιολόγηση της Σχολής ή του Τμήματος και η Μονάδα Διασφάλισης της Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.), ως υπεύθυνη για την εσωτερική αξιολόγηση του Ιδρύματος, συνολικά.

3.1. Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος ΤΕ.ΑΝ.

Σύμφωνα με το Νόμο 3374, η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) ορίζεται από τη Σχολή ή το Τμήμα που υποβάλλεται σε αξιολόγηση, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσής του. Συγκροτείται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των βαθμίδων του Καθηγητή και Αναπληρωτή Καθηγητή, κατά προτίμηση με εμπειρία σε διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας. Η ΟΜ.Ε.Α. από τη σύστασή της, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- έχει την ευθύνη της διεξαγωγής της εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής ή του Τμήματος, σε συνεργασία με την ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος
- παρακολουθεί τη συμπλήρωση των Απογραφικών Δελτίων και Ερωτηματολογίων και ενημερώνει τα όργανα και τα μέλη της ακαδημαϊκής μονάδας για τις απαντήσεις

- συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα για την αξιολόγηση στοιχεία
- συντάσσει την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (Αυτο-αξιολόγησης) της ακαδημαϊκής Μονάδας, την οποία διαβιβάζει στη ΜΟ.ΔΙ.Π. και μέσω αυτής, στην Α.ΔΙ.Π.
- συνεργάζεται τέλος με την Α.ΔΙ.Π. για την οργάνωση και πραγματοποίηση της Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Ως ενεργά και υπεύθυνα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και ως άμεσα ενδιαφερόμενοι για την ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι φοιτητές/σπουδαστές μπορούν να συμμετέχουν σε όλα τα επίπεδα, σε όλα τα όργανα και σε όλες τις διαδικασίες της Διασφάλισης Ποιότητας. Ένας εκπρόσωπος των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και ένας των μεταπτυχιακών φοιτητών, που ορίζονται από τους αντίστοιχους φορείς, μετέχουν στη σύνθεση της ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος. Επίσης ένας εκπρόσωπος των φοιτητών ή σπουδαστών, που υποδεικνύεται από τον αρμόδιο φορέα εκπροσώπησής τους, μετέχει στην ΟΜ.Ε.Α. της Σχολής ή του Τμήματος (Ν. 3374/2005).

Η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης, ορίσθηκε, με το πρακτικό 25/10-9-2008 θέμα 14^ο του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας ως εξής:

- Ράδος-Γάτσιας Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος
- Σαμαράς Πέτρος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος
- Γούσιας Κων/νος, εκπρόσωπος των φοιτητών του Τμήματος.

Ως έτος αξιολόγησης ορίσθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

Με το πρακτικό 27/14-10-2009, θέμα 14^ο του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης λόγω εκπαιδευτικής άδειας του Ράδου-Γάτσια Κωνσταντίνου ορίστηκε ως ακολούθως:

- Σαμαράς Πέτρος, Καθηγητής του Τμήματος
- Τσικριτζής Λάζαρος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος
- Γούσιας Κων/νος, εκπρόσωπος των φοιτητών του Τμήματος.

3.2. Σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης

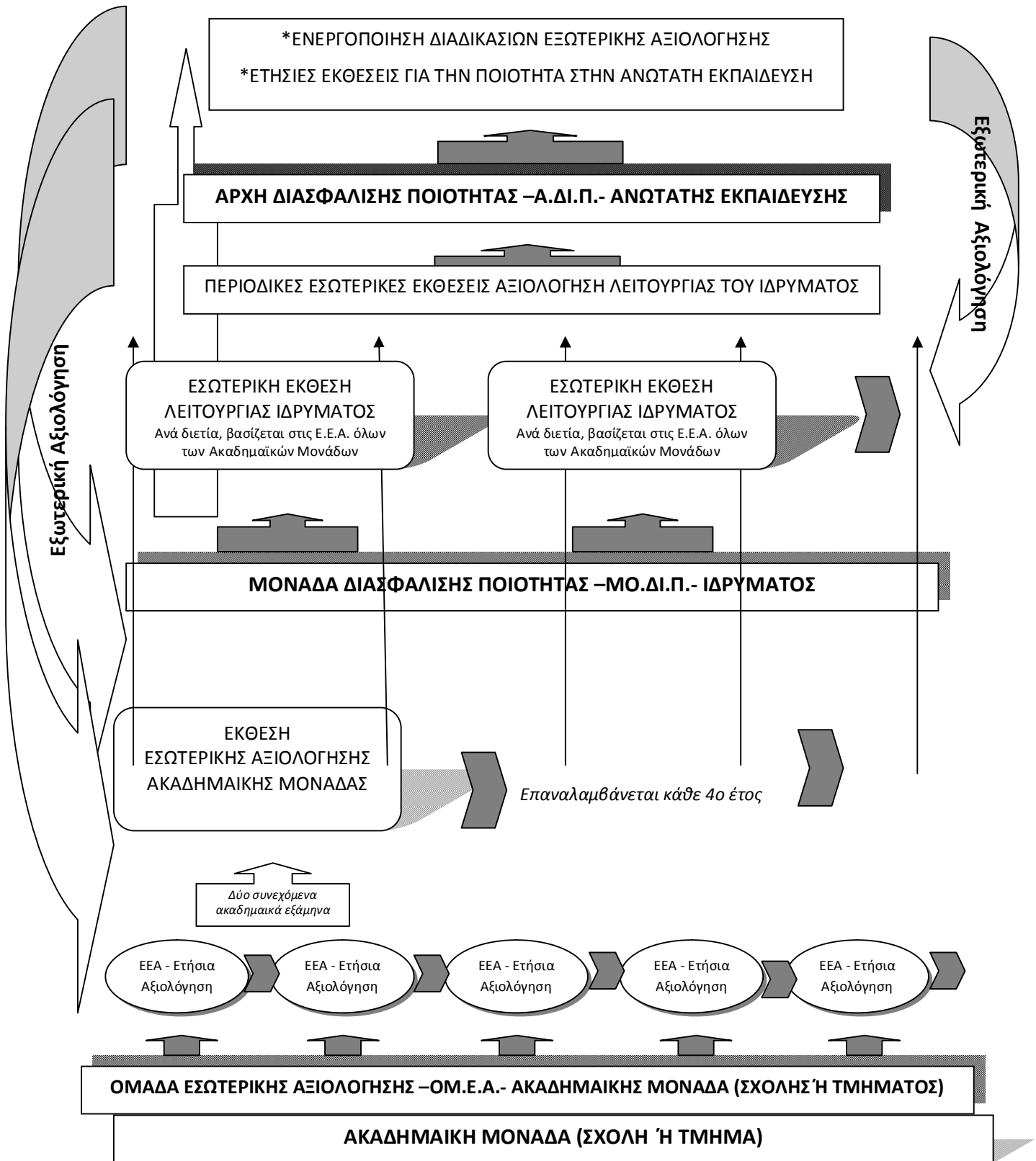
Η εσωτερική αξιολόγηση σε επίπεδο Σχολής ή Τμήματος (Ακαδημαϊκής Μονάδας) πραγματοποιείται με ευθύνη της ΟΜ.Ε.Α. και προϋποθέτει τη σύνταξη Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων και ειδικότερα πραγματοποιείται με την εφαρμογή της κατά τη διάρκεια δύο

συνεχόμενων διδακτικών εξαμήνων. Οι Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις υποβάλλονται με ευθύνη της Ακαδημαϊκής Μονάδας στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του οικείου Ιδρύματος πριν από τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους.

Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώνεται περιοδικά με τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, η οποία υποβάλλεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του οικείου Ιδρύματος και μέσω αυτής κοινοποιείται στην Α.ΔΙ.Π., προκειμένου να ενεργοποιηθεί η Διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης της Ακαδημαϊκής Μονάδας. Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης υποβάλλεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. δύο μήνες μετά την υποβολή της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης του συγκεκριμένου έτους. Η Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέταρτο έτος από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης (Σχήμα 1).

Σε επίπεδο Ιδρύματος η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και προϋποθέτει την ανά διετία σύνταξη από τη μονάδα, Εσωτερικών Εκθέσεων για τη λειτουργία του Ιδρύματος, οι οποίες βασίζονται στις Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις των Ακαδημαϊκών Μονάδων. Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης του Ιδρύματος ολοκληρώνεται με τη σύνταξη περιοδικών Εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης για τη λειτουργία του Ιδρύματος, που συντάσσονται από την οικεία ΜΟ.ΔΙ.Π. λαμβάνοντας υπόψη τις Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις των Ακαδημαϊκών Μονάδων του Ιδρύματος. Οι Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης των Ιδρυμάτων κοινοποιούνται στην Α.ΔΙ.Π., προκειμένου να ενεργοποιηθεί η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης του Ιδρύματος.

Το Τμήμα Τεχνολογιών αντιρρόπησης υιοθέτησε το σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης στο σύνολό του, από το 2008, οπότε ξεκίνησε και να το εφαρμόζει από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009. Είχε προηγηθεί η απόφαση υιοθέτησης του συστήματος από το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα Δυτικής Μακεδονίας, συνολικά, αλλά και από άλλες ακαδημαϊκές του μονάδες.

Σχήμα 1. Σύστημα Αξιολόγησης σε επίπεδα Ακαδημαϊκής Μονάδας, Ιδρύματος και Α.ΔΙ.Π.

3.3. Εφαρμογή ετήσιων και εσωτερικών αξιολογήσεων

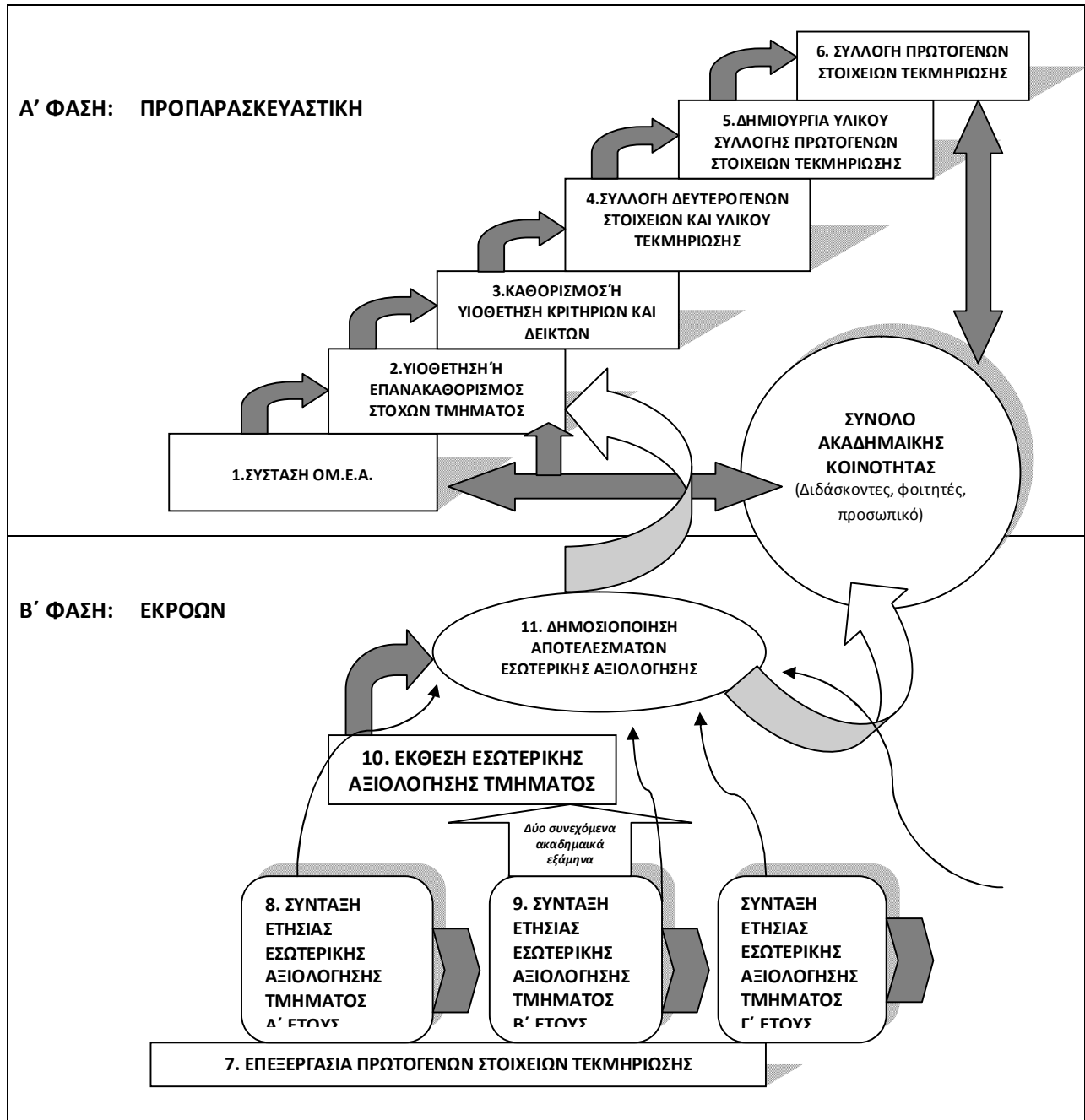
3.3.1. Ετήσιες αξιολογήσεις

Η συστηματική απογραφή και αποτύπωση του έργου που επιτελεί κάθε Ακαδημαϊκή Μονάδα είναι το πρώτο βήμα της διαδικασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας. Μέσα από τα συλλεγόμενα στοιχεία προκύπτει το περιεχόμενο της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης (Ε.Ε.Ε.), που συντάσσεται στη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους με ευθύνη της κάθε Ακαδημαϊκής Μονάδας.

Οι Ετήσιες και οι Εσωτερικές Εκθέσεις Αξιολόγησης παρέχουν στη Σχολή ή στο Τμήμα, τη δυνατότητα να ελέγχει και να διαπιστώνει την ανταπόκριση της λειτουργίας της προς τους σκοπούς και τους στόχους που η ίδια έχει θέσει με την ιδρυτική της πράξη και με μεταγενέστερες αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων της. Σκοπός της διαδικασίας που οδηγεί στη σύνταξη των Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων είναι η τακτική και συστηματική παρακολούθηση όλων των πτυχών του σύνθετου έργου που επιτελεί η Ακαδημαϊκή Μονάδα. Με την αποτύπωση των στοιχείων αυτών στην Ετήσια Εσωτερική Έκθεση η Μονάδα αποκτά πρόσβαση σε σταθερά σημεία αναφοράς, με τα οποία μπορεί να ελέγχει και να επαναπροσδιορίζει αυτοτελώς την ποιότητα των λειτουργιών της και γενικότερα την πορεία της σε σχέση προς στόχους που η ίδια θέτει (Σχήμα 2).

Μεταξύ διαδοχικών Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων η Σχολή ή το Τμήμα, έχει την ευκαιρία και την υποχρέωση να ενισχύσει τα επιτεύγματά της ποσοτικά και ποιοτικά, αλλά και να αντιμετωπίσει τυχόν εκκρεμότητες ή προβλήματα, που επισημάνθηκαν με την ανάλυση των στοιχείων τεκμηρίωσης. Οι μεταβολές δεδομένων και δεικτών, που αποτυπώνονται στις διαδοχικές Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις, επιτρέπουν στη Μονάδα να παρακολουθεί την πορεία και την επιτυχία των πρωτοβουλιών της. Ειδικότερα, οι Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις δίνουν, μεταξύ άλλων, την ευκαιρία να εντοπίζονται εγκαίρως σημεία στα οποία απαιτείται να αναπτυχθούν πρόσθετες, νέες ή διαφορετικές βελτιωτικές δράσεις. Παράλληλα, μέσα από τις διαδοχικές Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις, ελέγχεται η διαχρονική πορεία του τμήματος και μπορεί, να προβαίνει σε κριτική του επιτελούμενου έργου, σε αναθεώρηση και σε επαναπροσδιορισμό του (Α.ΔΙΠ. 2007α, 2007β, 2009, 2010).

Η σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης προϋποθέτει την πλήρη και συστηματική συλλογή έγκυρων στοιχείων για τη λειτουργία της Σχολής ή του Τμήματος, σύμφωνα με κριτήρια και δείκτες που διασφαλίζουν την Ποιότητα. Η συλλογή των στοιχείων τεκμηρίωσης γίνεται στην Α' φάση (σχήμα 2) και με τη συμμετοχή όλων των μελών του προσωπικού, των φοιτητών ή σπουδαστών της και για όλα τα επίπεδα λειτουργίας της, όπως φαίνεται σχηματικά και από το σχήμα 2 που παρουσιάζει τις φάσεις και τις ενέργειες για την υλοποίηση της αξιολόγησης. Τα στοιχεία τεκμηρίωσης πρέπει κατά κανόνα να συλλέγονται: α. ανάλογα με την περιοδικότητά τους, β. με αναλογική συμμετοχή όλων των μελών της Ακαδημαϊκής Μονάδας και γ. με διαδικασίες κοινής αποδοχής μεταξύ των μελών της.

Σχήμα 2. Ενέργειες και βήματα ανά φάση για την υλοποίηση Ετήσιων & Εσωτερικής Αξιολόγησης

Στην πρώτη αυτή φάση των διαδικασιών αξιολόγησης, την οποία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως προπαρασκευαστική, τα βήματα που ακολουθούνται έχουν την εξής σειρά:

- Εμπλεκόμενοι στην αξιολόγηση (ακαδημαϊκή κοινότητα, ΟΜΕΑ)

- Συγκέντρωση δευτερογενούς υλικού
- Συγκέντρωση πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης στη βάση υλικού που δημιουργείται με κριτήρια και δείκτες που αποτυπώνουν τους στόχους και τους σκοπούς ακαδημαϊκής μονάδας.

Η επεξεργασία και η σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης (Ε.Ε.Ε.), ακολουθεί στη δεύτερη φάση-δέσμη ενεργειών, με βάση το σχήμα 2, ενώ μπορεί να συντάσσεται χρονικά, είτε σταδιακά κατά την πορεία συλλογής στοιχείων, είτε στο τέλος της περιόδου, με τρόπο που ορίζει η ίδια η Ακαδημαϊκή Μονάδα. Κύριος γνώμονας για την υιοθέτηση και οριοθέτηση της προσέγγισης αυτής και στη συνέχεια για τη σύνταξη των Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων θα πρέπει να είναι η τεκμηριωμένη αποτύπωση της πορείας επίτευξης, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, της αποστολής και των στόχων της Ακαδημαϊκής Μονάδας.

Στα βασικά της σημεία η Ετήσια Εσωτερική Έκθεση αναφέρεται στα στοιχεία εκείνα που αποτυπώνουν τη λειτουργία της Μονάδας και αποτελεί συγκεντρωτική/περιληπτική παρουσίαση των στοιχείων τεκμηρίωσης. Μεταξύ διαδοχικών Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων η Μονάδα έχει την ευκαιρία και την υποχρέωση να ενισχύσει τα επιτεύγματά της ποσοτικά και ποιοτικά, αλλά και να αντιμετωπίσει τυχόν εκκρεμότητες ή προβλήματα που επισημάνθηκαν με την ανάλυση των στοιχείων τεκμηρίωσης. Η αντιστοίχιση της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης με τα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π. δεν είναι υποχρεωτική αλλά ευκαία, ώστε να μπορούν τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τις Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις να χρησιμοποιηθούν χωρίς πρόσθετη επεξεργασία για τη συμπλήρωση των τυποποιημένων εκθέσεων εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης. Αυτονόητο είναι ότι κάθε Μονάδα μπορεί και πρέπει να εξειδικεύσει και να συμπληρώσει τα στοιχεία που συλλέγει και συνθέτει, με πρόσθετα κριτήρια ή δείκτες, τα οποία κρίνει ότι αποτυπώνουν και αναδεικνύουν συγκεκριμένες πτυχές της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της.

3.3.2. Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Στο σχήμα 2 που προηγήθηκε, στη δεύτερη φάση-δέσμη ενεργειών, τη σύνταξη της Ε.Ε.Ε. ακολουθεί μετά από δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα –σύμφωνα με την Α.ΔΙ.Π.- η σύνταξη της Εσωτερικής Έκθεσης Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.), η οποία θα πρέπει να επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέσσερα έτη. Η σύνταξη τόσο της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης, όσο και της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, διευκολύνεται σημαντικά από τη συστηματική, λεπτομερή και, κυρίως, αξιόπιστη συλλογή των επιμέρους στοιχείων, τα οποία αποτελούν και την ουσιαστική τους τεκμηρίωση. Η Ε.Ε.Α. βασίζεται κυρίως στα στοιχεία που έχει συλλέξει η ακαδημαϊκή μονάδα, από τα ερωτηματολόγια και τα απογραφικά δελτία, καθώς επίσης και στις συζητήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των οργάνων της, αλλά και τις γενικότερες διαβουλεύσεις με την ακαδημαϊκή κοινότητα. Σχετικά δε με την ποιότητα των στοιχείων στα οποία στηρίζεται η σύνταξη της Ε.Ε.Α., προφανώς εξαρτάται από την

αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια με την οποία υιοθετούνται και εφαρμόζονται οι διαδικασίες συλλογής και καταγραφής των δεδομένων.

Τα κριτήρια και οι δείκτες διασφάλισης της Ποιότητας, είτε αυτά της Α.ΔΙ.Π., είτε διαφοροποιημένα έτσι ώστε για να καλύπτουν τους στόχους της κάθε ακαδημαϊκής μονάδας, είναι αναγκαίο να υιοθετούνται από την έναρξη της διαδικασίας, έτσι ώστε να χαρακτηρίζουν και να διευκολύνουν τη σύνταξη τόσο της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης, όσο και της Εσωτερικής Αξιολόγησης. Εξάλλου, η τυποποίηση των κριτηρίων επιτρέπει σε δεύτερο στάδιο την αναγωγή των στοιχείων στο επίπεδο του Ιδρύματος και, τελικά, σε εθνικό επίπεδο.

Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι αναγκαία κατ αρχάς για να καταγράψει περισσότερο δυναμικά, από ότι η Ετήσια Εσωτερική Έκθεση, την πολυσχιδή κατάσταση της ακαδημαϊκής μονάδας, καθώς και να εντοπίσει τις ποιοτικές αδυναμίες της, με σκοπό, όπως και οι Ε.Ε.Ε. να επανακαθορίσουν στρατηγικές και προτεραιότητες από τη Σχολή ή το Τμήμα. Σύμφωνα με την Α.ΔΙ.Π: «Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, που σηματοδοτεί την ίδια την ταυτότητα του Τμήματος, καθώς αποτυπώνει και αναδεικνύει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του, θετικά και αρνητικά, και καταγράφει τις φιλοδοξίες του». Παράλληλα, διαδικαστικά η Ε.Ε.Α. είναι αναγκαία, καθώς μέσω της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος, στην οποία μεταβιβάζεται, καταλήγει στην Α.ΔΙ.Π., η οποία ξεκινά κατόπιν της παραλαβής της, τη διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης της Ακαδημαϊκής Μονάδας.

3.3.3. Ετήσιες Αξιολογήσεις και Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης ΤΕ.ΑΝ.

Το Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, πραγματοποίησε μέχρι σήμερα τρεις (3) Ετήσιες Αξιολογήσεις και μία (1) Εσωτερική Αξιολόγηση, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 1. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι το ΤΕ.ΑΝ. ανταποκρινόμενο στη πρόσκληση της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΙΠ) Ανώτατης Εκπαίδευσης, έγινε το πρώτο από τα τμήματα του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας που εδρεύουν στην Κοζάνη (και ένα από τα πρώτα στην Ελλάδα) που αξιολογήθηκαν. Η ΑΔΙΠ επέλεξε ανεξάρτητα πέντε διακεκριμένους ελληνόφωνες επιστήμονες του εξωτερικού οι οποίοι επισκέφτηκαν το ΤΕ.ΑΝ. από τις 25 έως και τις 28 Ιανουαρίου 2011. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης αυτής, οι αξιολογητές συζήτησαν με το διδακτικό, ερευνητικό, και διοικητικό προσωπικό του Τμήματος καθώς και με τους προπτυχιακούς φοιτητές και τους απόφοιτους, και έλεγξαν ενδελεχώς την όλη υλικοτεχνική υποδομή και την εκπαιδευτική λειτουργία του ΤΕ.ΑΝ.. Στη συνέχεια με βάση τα στοιχεία αυτά συνέταξαν την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης. Η Έκθεση αυτή είναι διαθέσιμη για κάθε ενδιαφερόμενο στην παρακάτω διεύθυνση:

http://www.hqaa.gr/eks/External%20Evaluation%20Report_20%20March%202011_FINAL.pdf

Το ΤΕ.ΑΝ. ξεκίνησε τη διαδικασία αξιολόγησης στηριζόμενο σχεδόν αποκλειστικά στα πρότυπα και στα έντυπα που πρότεινε στα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης, η Α.ΔΙ.Π. Αρχικά, κατά τα τέλη του 2007, αποφασίστηκε από την άτυπη γενική συνέλευση του τμήματος, ο σχεδιασμός για την σύνταξη πρώτιστα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης του τμήματος. Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης συστάθηκε με απόφαση του Συμβουλίου του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, στις αρχές του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 (Σεπτέμβριος). Σε όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης, συμμετείχαν και προσέφεραν σημαντική βοήθεια το σύνολο των Μελών ΕΠ, αρκετοί έκτακτοι καθηγητές, οι σπουδαστές του τμήματος και το διοικητικό προσωπικό.

Η διαδικασία αξιολόγησης του ΤΕ.ΑΝ.. ξεκίνησε το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 βάσει των προτύπων της Α.ΔΙ.Π.. Η εσωτερική αξιολόγηση περιλάμβανε τα τέσσερα προηγούμενα έτη ως προς την επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων που διατίθονταν από το Τμήμα (πλήθος σπουδαστών, διάρκεια φοίτησης, επίδοση κλπ). Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης βάσει των προτύπων της Α.ΔΙ.Π.. συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια του 2009-2010 τα στοιχεία του οποίου συμπεριλήφθηκαν στην επικαιροποίηση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης του τμήματος (Δεκέμβριος 2010).

Οι Ετήσιες αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι σήμερα, αναφέρονται στα ακαδημαϊκά έτη 2008-09, 2009-10 και 2010-11. Σημειώνεται ότι η Ετήσια Απογραφική Έκθεση 2009-10 ενσωματώνεται στην επικαιροποιημένη Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (Δεκέμβριος 2010).

Οι εκροές των ετήσιων αξιολογήσεων στο ΤΕ.ΑΝ. έχουν τη μορφή συγκεντρωτικών Πινάκων και γραφημάτων που προέρχονται από την επεξεργασία των πρωτογενών στοιχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διαδικασία των ετήσιων αξιολογήσεων, χωρίς να τους δίδεται η μορφή κειμένου ή εκθέσεων. Αντίθετα, η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του τμήματος, έχει τη μορφή κειμένου, που απαντά στα κριτήρια – δείκτες σύμφωνα με το σχετικό πρότυπο της Α.ΔΙ.Π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Ετήσιες Αξιολογήσεις και Εσωτερική Αξιολόγηση Τμήματος ΤΕ.ΑΝ.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕ.ΑΝ	2009	2010	2011
Ακαδημαϊκό έτος αναφοράς	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Λειτουργία ΟΜ.Ε.Α. τμήματος	√	√	√
Συνεργασία με ακαδημαϊκή κοινότητα	√	√	√
Υιοθέτηση ως βάση έντυπα αξιολόγησης Α.ΔΙ.Π.	√	√	√

Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος/διδάσκοντα	√	√	√
Ατομικό απογραφικό δελτίο μέλους Ε.Π.	√	√	√
Απογραφικό δελτίο 6μηνιαίου μαθήματος	√	√	√
Διαφοροποίηση εντύπων αξιολόγησης μεταξύ των ΕΕΕ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων μέσω	Excel	Excel	Excel
Εκροή ετήσιας αξιολόγησης	ΠΙΝΑΚΕΣ	ΠΙΝΑΚΕΣ	ΠΙΝΑΚΕΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕ.ΑΝ.			2010
Συνεχόμενα εξάμηνα αναφοράς (εξάμηνο / ακαδημαϊκό έτος)			Ακαδημαϊκό έτος 2008 - 2009 Ακαδημαϊκό έτος 2009 - 2010
Λειτουργία ΟΜ.Ε.Α. τμήματος			√
Συνεργασία με ακαδημαϊκή κοινότητα			√
Συλλογή δευτερογενών στοιχείων τεκμηρίωσης			√
Υιοθέτηση ως βάση πρότυπο εσωτερικής αξιολόγησης Α.ΔΙ.Π.			√
Υιοθέτηση ως βάση κριτήρια δείκτες αξιολόγησης Α.ΔΙ.Π.			√
Επεξεργασία πρωτογενών στοιχείων μέσω			Excel
Εκροή εσωτερικής αξιολόγησης			ΕΚΘΕΣΗ

Η διάρθρωση του περιεχομένου της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος, είναι απόλυτα συμβατή με τις βασικές ενότητες των κριτηρίων, που υποδείχθηκαν από την Α.ΔΙ.Π και περιλαμβάνει σε ξεχωριστά κεφάλαια : α) τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης που ακολουθήθηκε, β) την παρουσίαση του Τμήματος, γ) το προγράμματα σπουδών, δ) το διδακτικό έργο, ε) το ερευνητικό έργο, στ) τις σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς, ζ) τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης, η) τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές, θ) τα συμπεράσματα και ι) τα σχέδια βελτίωσης της ποιότητας του Τμήματος. Στο κείμενο γίνεται χρήση πινάκων, ενώ ο τρόπος παρουσίασης των στοιχείων διευκολύνει πράγματι την οργάνωση των κειμένων σε κάθε κεφάλαιο, την ταξινόμηση και ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων, όπως επίσης και την οποιαδήποτε αναφορά και αναζήτηση του σχετικού πρωτογενούς υλικού. Η Ε.Ε.Α. ενσωματώνει στα Παραρτήματά της συγκεντρωτικούς Πίνακες από την επεξεργασία των πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης που συλλέγονται, καθώς και στοιχεία από δευτερογενείς πηγές, τα οποία σχετίζονται άμεσα με το έργο της αξιολόγησης του τμήματος και τους σκοπούς του.

Η διαδικασία που ακολουθεί το ΤΕ.ΑΝ. και η Ομάδα Εσωτερικής του Αξιολόγησης, είναι αυτή που φαίνεται στο σχήμα 2 και η οποία χωρίζεται σε δύο φάσεις. Στην Α' φάση γίνεται προεργασία που σχετίζεται με την ίδια την ομάδα εσωτερικής αξιολόγησης, με τη συγκέντρωση υλικού που αναφέρεται σε δευτερογενείς πηγές, αλλά και σε παλαιότερα αποτελέσματα αξιολογήσεων, έτσι ώστε να επανακαθοριστούν έντυπα και διαδικασίες στη συλλογή πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης. Η πρώτη αυτή φάση, ολοκληρώνεται με τη διενέργεια της αξιολόγησης και συνεχίζεται με τη δεύτερη φάση που περιέχει την επεξεργασία των στοιχείων, τη σύνταξη της έκθεσης ή των συγκεντρωτικών πινάκων και τη δημοσιοποίησή τους προς την ακαδημαϊκή κοινότητα, καθώς και με την αποστολή τους στη ΜΟ.ΔΙ.Π.

3.4. Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων εσωτερικής αξιολόγησης

Όπως ήδη έχει αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο, το όλο σύστημα αξιολόγησης αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωση των ίδιων των ακαδημαϊκών μονάδων και των Ιδρυμάτων τους κατ'επέκταση, μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης των υπηρεσιών που προσφέρουν, αλλά και της διασφάλισης των ποιοτικών τους επιτευγμάτων, στο διηνεκές. Το σκέλος της διασφάλισης της ποιότητας στη βάση του συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης, οφείλει να ενσωματώνει τη σωρευτική, κυκλική και βελτιωτική πορεία των ακαδημαϊκών μονάδων μέσω των διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης. Σωρευτική, ως προς την πληροφόρηση και τεκμηρίωση, από την οποία εξάγονται συμπεράσματα για τα δυνατά και αδύνατα σημεία στη λειτουργία της Σχολής ή του Τμήματος, αλλά και ως προς τη συσσώρευση εμπειρίας και δημιουργίας "κουλτούρας αξιολόγησης" που αποκτά η μονάδα. Κυκλική μέσα από τη συνεχή διαδικασία καθορισμού, κρίσης και επανακαθορισμού των στόχων και σκοπών της μονάδας, αλλά και για έγκυρη αντίληψη των αλλαγών που μπορεί να επιτελούνται στην κοινωνία και στις αγορές. Τέλος, βελτιωτική ως δράση, έτσι ώστε η πληροφόρηση, η κρίση και ο επανακαθορισμός να καταλήγουν σε ενέργειες που επιτυγχάνουν στη βελτιστοποίηση των προδιαγραφών λειτουργίας και προσφορά των ακαδημαϊκών μονάδων στους φοιτητές /σπουδαστές της. Επίσης, για τη διασφάλιση της ποιότητας στη βάση του συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης, είναι αναγκαία η κινητοποίηση, εμπλοκή και ενημέρωση του συνόλου της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς τις διαδικασίες, αλλά και ως προς τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων.

Από όλα τα παραπάνω, συνάγεται το συμπέρασμα ότι δεν αποτελεί στόχο των εσωτερικών αξιολογήσεων, η πορεία προς μία θετική εξωτερική αξιολόγηση, αλλά η πορεία προς ένα αναβαθμισμένο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Επίσης, πέρα από τη διαδικασία που απαιτεί την ιεραρχική προσέγγιση για την ολοκλήρωση του συστήματος αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α., ΜΟ.ΔΙ.Π., Α.ΔΙ.Π., αποστολή ετήσιων, εκθέσεων αξιολόγησης, εσωτερικών εκθέσεων, περιοδικών εκθέσεων, κ.ά.), θα πρέπει να κυριαρχεί η ανάγκη δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων όλων των αξιολογήσεων στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας πρώτιστα και δευτερευόντως στην κοινωνία. Η δημοσιοποίηση δε, θα πρέπει να ακολουθείται από διαβούλευση, με στόχο τα ευρήματα των αξιολογήσεων να μετεξελιχθούν σε επαναπροσδιορισμό των σκοπών και στόχων των ακαδημαϊκών μονάδων.

Το ΤΕ.ΑΝ.. προσπάθησε από το 2008 και κατάφερε να κινητοποιήσει το σύνολο των εμπλεκομένων στη λειτουργία του τμήματος με σκοπό η εσωτερική αξιολόγηση να τύχει της μεγαλύτερης αποδοχής. Οι σπουδαστές του τμήματος, στήριξαν έμπρακτα την όλη προσπάθεια και ενεργοποιήθηκαν συλλογικά (σύλλογος φοιτητών) και ατομικά, τόσο για τη συλλογή των πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης μέσω των ερωτηματολογίων, αλλά και με υποβολή στο έργο της επεξεργασίας των στοιχείων και της συγγραφής της Ε.Ε.Α. Το ίδιο συνέβη και στα επόμενα έτη στο πλαίσιο των ετήσιων αξιολογήσεων. Τα τρία μέλη εκπαιδευτικού προσωπικού που απάρτιζαν αρχικά την κύρια Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΤΕ.ΑΝ. με την βοήθεια των υπολοίπων μελών ΕΠ, έκτακτων καθηγητών, σπουδαστών και υπαλλήλων του τμήματος, μετά από συζητήσεις και διαβουλεύσεις, οριστικοποίησαν τις διαδικασίες, τα έντυπα, συγκέντρωσαν δευτερογενή στοιχεία και ανέλαβαν το συντονιστικό ρόλο στο έργο της αξιολόγησης του τμήματος.

Με το πέρας της πρώτης ετήσιας αξιολόγησης, αλλά και της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης, σχεδόν την ίδια περίοδο (Ιούνιος 2010), πραγματοποιήθηκαν ενέργειες ενημέρωσης μέσω συναντήσεων, αναρτήσεων στο διαδίκτυο και ανακοινώσεων, με σκοπό να ενημερωθεί το σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς τα αποτελέσματα, ειδικά της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης με στόχο τη Εξωτερική Αξιολόγηση στην οποία υποβλήθηκε επιτυχώς το ΤΕ.ΑΝ. τον Ιανουάριο του 2011. Μετά την εξωτερική αξιολόγηση το Τμήμα συνέχισε στο ίδιο κλίμα αυτό της ενημέρωσης με στόχο την εκ νέου υποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης για την επόμενη τετραετία. Η εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης του Τμήματος και ολοκληρώθηκε με την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης συνέβαλε τα μέγιστα όχι μόνο στην αυτοματοποίηση της όλης διαδικασίας αλλά και στη βελτίωση των πρακτικών που ακολουθούνται.

3.5. Παρακολούθηση ενεργειών που απορρέουν από την αξιολόγηση

Η δημοσιοποίηση και η διαβούλευση από την ακαδημαϊκή κοινότητα της Σχολής ή του τμήματος, επί των αποτελεσμάτων των ετήσιων αξιολογήσεων και της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης, έχει ως στόχους:

- Σε μεσο-μακροπρόθεσμο συνήθως ορίζοντα ή σε στρατηγικό επίπεδο, τον επανακαθορισμό των σκοπών και στόχων της μονάδας. Κατ επέκταση δημιουργείται η απαίτηση αλλαγών κριτηρίων, δεικτών που καταλήγουν σε δράσεις-ενέργειες που αλλάζουν σημαντικά στοιχεία της ακαδημαϊκής μονάδας.
- Σε βραχυχρόνιο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα ή σε επίπεδο μικρο-κλίμακας, την παρακολούθηση παραλήψεων και ενεργειών που βελτιώνουν την υφιστάμενη κατάσταση και τις οποίες κατέγραψε η αξιολόγηση. Στην δεύτερη αυτή περίπτωση δεν είναι αναγκαίος ο επανακαθορισμός των στόχων και της λειτουργίας της μονάδας.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος για την υλοποίηση ενεργειών θεραπείας, που απορρέουν από τις αξιολογήσεις, μπορεί να έχει τη μορφή εσωτερικής διαδικασίας ελέγχου με τη χρήση δελτίου παρακολούθησης και υλοποίησης ενεργειών θεραπείας και με τη μορφή check list. Το περιεχόμενο του δελτίου μπορεί να υπαγορεύεται από την ετήσια αξιολόγηση ή από την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής ή του Τμήματος. Την ευθύνη για τη σύνταξη του δελτίου μετά από διαβούλευση με όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα, μπορεί να την έχει η ΟΜ.Ε.Α. Το ΤΕ.ΑΝ. μετά την υποβολή της Ε.Ε.Α. κατέγραψε σε ένα δελτίο παρακολούθησης, ενέργειες που θα έπρεπε να υλοποιηθούν ή που είναι επαναλαμβανόμενες ετησίως ή ανά εξάμηνο.

4. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

4.1. Ερωτηματολόγια και Απογραφικά Δελτία

Η Α.ΔΙ.Π. για να διευκολύνει τη συγκέντρωση των απαραίτητων για τη σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης στοιχείων με υπευθυνότητα, ακρίβεια και διαφάνεια, συνέταξε Ειδικά Ερωτηματολόγια και Απογραφικά Δελτία και πρότεινε στις ακαδημαϊκές μονάδες και στα Ιδρύματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τη συμπλήρωσή τους κάθε εξάμηνο από όλα τα μέλη του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος. Τα Ειδικά αυτά έντυπα σχετίζονται ως ακολούθως, με το:

Εκπαιδευτικό Προσωπικό:

- 1.Ατομικό Δελτίο Διδάσκοντος
- 2.Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος

Διοικητικό Προσωπικό:

- 3.Ατομικό Δελτίο Διοικητικού Έργου

Άλλοι:

- 4.Ατομικό Δελτίο Έργου

Φοιτητές/Σπουδαστές:

- 5.Ερωτηματολόγιο Φοιτητών

Για να διευκολύνει δε τις Σχολές ή τα Τμήματα, προχώρησε και στην έκδοση ενός πλαισίου οδηγιών για τη σύνταξη των Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων (Α.ΔΙ.Π. 2007α και 2007β). Τα προτεινόμενα δελτία μπορούν να αναθεωρηθούν ή και να τροποποιηθούν από τις Σχολές ή τα

Τμήματα, ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα σε τυχόν ιδιαιτερότητες τους. Υπογραμμίζεται ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα Ειδικά Απογραφικά Δελτία και τα Ερωτηματολόγια προορίζονται για εσωτερική χρήση, στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής μονάδας, και χρησιμεύουν μόνο για την άντληση δεδομένων που θα αποτυπωθούν στη συγκεντρωτική Ετήσια Εσωτερική Έκθεση του Τμήματος και στην ανά τετραετία Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (Αυτο-Αξιολόγησης). Τα Ειδικά Δελτία ασφαλώς δεν αποσκοπούν στην αξιολόγηση των συντακτών τους (Α.ΔΙ.Π., <http://www.hqaa.gr/>).

Από τα παραπάνω πέντε πρότυπα Ειδικών Εντύπων άντλησης πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης που συνέταξε η Α.ΔΙ.Π., το Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης και η ΟΜ.Ε.Α. του, υιοθέτησε τα έντυπα 1,2 και 5 (Πίνακας 1). Ειδικότερα για τη σύνταξη των Ετήσιων Αξιολογήσεων και της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, υιοθετήθηκε το:

- Ατομικό Δελτίο Διδάσκοντος
- Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος και
- Ερωτηματολόγιο Φοιτητών

προσαρμοσμένα στις ανάγκες του Τμήματος μετά από σειρά συνεδριάσεων της ΟΜ.Ε.Α. και έχοντας λάβει υπόψη τους στόχους, τα κριτήρια και τους δείκτες, αλλά και τις ιδιαιτερότητες των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, σε σχέση με τα Πανεπιστήμια.

Στο Παράρτημα της Παρούσας Μελέτης, παρατίθεται η τελευταία εκδοχή των τριών εντύπων, όπως αυτή χρησιμοποιήθηκε κατά την τελευταία ετήσια αξιολόγηση του ΤΕ.ΑΝ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011.

4.2. Κριτήρια και Δείκτες αξιολόγησης

Τα βασικά κριτήρια και δείκτες της αξιολόγησης ορίζονται από το Νόμο 3374/2005 (άρθρο 3) ως ακολούθως:

1. Ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών
 - Βαθμός ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας
 - Συνοχή και λειτουργικότητα του προσφερόμενου προγράμματος
 - Ορθολογική οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
 - Εξεταστικό σύστημα που εφαρμόζεται

- Βαθμός υποστήριξης από την υπάρχουσα υποδομή
2. Ποιότητα του διδακτικού έργου
- Οργάνωση και εφαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας
 - Αποτελεσματικότητα του ακαδημαϊκού προσωπικού
 - Εκπαιδευτικά βοηθήματα
 - Μέσα και υποδομές
 - Χρήση νέων τεχνολογιών
 - Σχέση αριθμού εκπαιδευτικού προσωπικού/φοιτητών και η μεταξύ τους συνεργασία
 - Επίπεδο και ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης
 - Σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας
 - Κινητικότητα ακαδημαϊκού προσωπικού και φοιτητών
3. Ποιότητα του ερευνητικού έργου
- Προαγωγή της έρευνας από την ακαδημαϊκή μονάδα
 - Πρωτοτυπία της έρευνας
 - Ερευνητικά προγράμματα
 - Αποτελεσματικότητα των ερευνητικών έργων
 - Αναγνώριση της έρευνας από τρίτους
 - Ερευνητικές συνεργασίες
 - Ερευνητική υποδομή
 - Επιστημονικές δημοσιεύσεις
 - Διακρίσεις και βραβεία
 - Συμμετοχή των φοιτητών στην έρευνα
4. Ποιότητα των λοιπών υπηρεσιών
- Αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών
 - Υποδομές
 - Χρήση νέων τεχνολογιών
 - Φοιτητική μέριμνα
 - Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών και άλλων πόρων

- *Συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό*

Τα κριτήρια και οι δείκτες της αξιολόγησης τυποποιούνται, συμπληρώνονται και εξειδικεύονται με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει η Α.ΔΙ.Π., αλλά είναι δυνατό να εμπλουτίζονται τα κριτήρια και οι δείκτες, με βάση τη στρατηγική της κάθε ακαδημαϊκής μονάδας και σε σχέση με τους σκοπούς και τους στόχους της όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ 297/13-3-2006 σχετικά με το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος.

Εξαιτίας της εσωτερικής αξιολόγησης και των κριτηρίων που έθεσε ο νόμος 3374 και η Α.ΔΙ.Π., το Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης και η ΟΜ.Ε.Α. του τέθηκαν εκ νέου έξι ειδικοί στρατηγικοί στόχοι του τμήματος οι οποίοι εμπεριέχουν τα κριτήρια του νόμου και επίσης συνάδουν με την αποστολή των ΑΕΙ (Πανεπιστήμια – ΤΕΙ) όπως άλλωστε προσδιορίζονται και στο νέο Νόμο 4009/2011. Οι στόχοι αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

- Συνεχής Ποιοτική αναβάθμιση και επικαιροποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος και της εκπαιδευτικής διαδικασίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τμήματος και των αποφοίτων του
- Ανάπτυξη της Έρευνας και της καινοτομίας για τον εμπλουτισμό της γνώσης και την ισχυροποίηση της θέσης του τμήματος και των αποφοίτων, στο εθνικό και διεθνές περιβάλλον
- Ανάπτυξη της χρήσης ΤΠΕ για αποτελεσματικότερη διδακτική και ερευνητική λειτουργία
- Ενίσχυση της Εξωστρέφειας και των συνεργασιών για τη μεταφορά εμπειριών, καλών πρακτικών και γνώσης
- Βελτίωση της Πρακτικής άσκησης και σύνδεση με τις αγορές για την αναβάθμιση και ολοκλήρωση της τεχνολογικής εκπαίδευσης
- Συνεχή βελτίωση της Διοίκησης και των υπηρεσιών της προς όφελος των σπουδαστών και της κοινωνίας.

Οι στόχοι αυτοί συνδέθηκαν ως προς την παρακολούθηση με δείκτες και είδος-μονάδα μέτρησής τους, οι οποίοι και αυτοί προέκυψαν σε σημαντικό βαθμό και από τα πρότυπα εσωτερικής αξιολόγησης της Α.ΔΙ.Π. και οι οποίοι παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 που ακολουθεί.

Πίνακας 4. Στόχοι & Δείκτες, που χρησιμοποιούνται στην Αξιολόγηση του ΤΕ.ΑΝ.

Στρατηγικοί Στόχοι	Δείκτες Παρακολούθησης Στόχων	Μέτρηση σε
1. Συνεχή Ποιοτική αναβάθμιση και επικαιροποίηση των εκπαιδευτικών διαδικασιών για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τμήματος και των αποφοίτων του	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αριθμός ενεργών φοιτητών ○ Αριθμός ενεργών φοιτητριών ○ Αριθμός φοιτητών από Ενιαία Λύκεια ή ΤΕΕ ή άλλες κατηγορίες ○ Αριθμός αποφοιτησάντων προπτυχιακών φοιτητών ○ Ποσοστό αποφοιτησάντων προπτυχιακών φοιτητών ως ποσοστό επί των ενεργών φοιτητών ○ Μέσος χρόνος μέχρι την αποφοίτηση ○ Αριθμός ξένων φοιτητών (συμπεριλαμβανομένων και των ομογενών, για πλήρη φοίτηση). ○ Αριθμός λιμναζόντων φοιτητών (πέντε τελευταία χρόνια). ○ Μέσο εξάμηνο έναρξης της πρακτικής άσκησης, ○ Μέσο εξάμηνο ολοκλήρωσης της πτυχιακής εργασίας, ○ Αριθμός εργασιών ανά μάθημα που εκπονήθηκαν από σπουδαστές ○ Μέσο εξάμηνο ολοκλήρωσης κάθε αλυσίδα μαθημάτων, ○ Μέσος βαθμός πτυχίου ○ Ποσοστό αποφοίτων που συνεχίζει με μεταπτυχιακές σπουδές. ○ Αριθμός πιστοποίησης και αναγνώρισης από διεθνείς οργανισμούς, Πανεπιστήμια και ερευνητικά Ινστιτούτα 	<ul style="list-style-type: none"> Πλήθος ατόμων Πλήθος ατόμων Πλήθος ατόμων Πλήθος ατόμων Ποσοστό (%) Έτη Πλήθος ατόμων Πλήθος ατόμων Εξάμηνο Εξάμηνο Πλήθος Εργασιών Εξάμηνο Βαθμός Ποσοστό (%) Πλήθος
2. Ανάπτυξη της Έρευνας και της καινοτομίας για ανταγωνιστικότερη λειτουργία στο εθνικό και διεθνές περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ποσότητα & Ποιότητα δημοσιεύσεων ανά μέλος Ε.Π. ○ Ποσοστά χρηματοδότησης για έρευνα στο Τμήμα ○ Ύψος χρηματοδότησης επιστημονικών ερευνών ανά μέλος ΕΠ ○ Αριθμός συμμετοχής μελών ΕΠ σε διατμηματικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα ○ Αριθμός συμμετοχής σε διευρωπαϊκά προγράμματα. ○ Αριθμός συμμετοχής μελών ΕΠ σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών διεθνούς κύρους 	<ul style="list-style-type: none"> h-index/impact factors Πλήθος Ποσοστά Σε ευρώ Πλήθος Πλήθος Πλήθος

3. Ανάπτυξη της χρήσης ΤΠΕ για αποτελεσματικότερη διδακτική και ερευνητική λειτουργία	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ποσοστό φοιτητών που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για την εκπόνηση εργασιών. ○ Ποσοστό φοιτητών που χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική τάξη. ○ Αριθμός μαθημάτων, που χρησιμοποιούν τα νέες τεχνολογίες κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας ○ Αριθμός μαθημάτων που η διδασκαλία γίνεται με χρήση Η/Υ ○ Αριθμός μαθημάτων για τα οποία αναπτύχθηκε ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό ○ Αριθμός μαθημάτων για τα οποία υπάρχει ηλεκτρονικό υλικό εξέτασης ○ Αριθμός εργαστηριακών μαθημάτων για τα οποία αναπτύχθηκε εκπαιδευτικό υλικό για εποπτευόμενη αυτό – διδασκαλία ○ Αριθμός επισκεπτών του Portal 	<p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p>
Στρατηγικοί Στόχοι	Δείκτες Παρακολούθησης Στόχων	Μέτρηση σε
4. Ενίσχυση της Εξωστρέφειας και των συνεργασιών για τη μεταφορά εμπειριών, καλών πρακτικών και γνώσης	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αριθμός συμφωνιών συνεργασίας, που συνάπτεται με άλλο Τμήμα ή Πανεπιστήμιο της χώρας ή του εξωτερικού ○ Αριθμός διαλέξεων που δόθηκαν από μέλη Ε.Π. και άλλους διδάσκοντες του Τμήματος και προσκεκλημένους ομιλητές ○ Αριθμός επισκέψεων ξένων και ελλήνων καθηγητών στο Τμήμα ○ Ποσοστό φοιτητών που φοιτούν σε ξένα Πανεπιστήμια μέσω ERASMUS 	<p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p>
5. Βελτίωση της Πρακτικής άσκησης και σύνδεση με τις αγορές για την αναβάθμιση και ολοκλήρωση της τεχνολογικής εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> ○ Μέση χρονική διάρκεια μέχρι την πρώτη απασχόληση, ○ Ποσοστό των πτυχιούχων που εργάζεται ○ Αριθμός σπουδαστών/τριών που ωφελήθηκαν από τη συμβουλευτική ○ Βαθμός ικανοποίησης εργοδοτών από τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν οι απόφοιτοι από το ΠΠΣ (μέσω ερωτηματολογίου στους εργοδότες) ○ Αριθμός εφαρμοσμένων πτυχιακών εργασιών στις επιχειρήσεις εξωτερικών οικονομικών δραστηριοτήτων 	<p>Έτη</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Πλήθος</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Πλήθος</p>
6. Συνεχή βελτίωση Διοίκησης και υπηρεσιών για τον σπουδαστή και την κοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> ○ Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών και μελών Ε.Π. από την Γραμματεία ○ Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών και μελών Ε.Π. από την Βιβλιοθήκη ○ Ποσοστό ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών. ○ Βαθμός κάλυψης των διοικητικών θέσεων στο Τμήμα. ○ Βαθμός κατανομής διοικητικών και ακαδημαϊκών διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ελέγχου 	<p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p>

5. Προτάσεις για τη βελτίωση του συστήματος αξιολόγησης

5.1. Διαφοροποίηση στόχων και δεικτών

Τόσο το Τμήμα Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης, όσο και η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, που σύστησε και λειτουργεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης του τμήματος, εκτιμούν ότι οι επιμέρους ή οι ειδικοί στρατηγικοί στόχοι που επαναδιατύπωσαν με μεγαλύτερη ευκρίνεια, αποτελούν τους δρόμους που οδηγούν στην επίτευξη της αποστολής του ΤΕ.ΑΝ.. Παράλληλα, οι ειδικοί αυτοί στόχοι εισάγουν το ποιοτικό, ανταγωνιστικό και δυναμικό στοιχείο στο πλαίσιο της λειτουργίας του τμήματος.

Στο επίπεδο των δεικτών που σχετίζονται με την παρακολούθηση των επιμέρους στόχων, είναι αντιληπτό από το προσωπικό και την ΟΜ.Ε.Α. του τμήματος, ότι είναι απαραίτητος και αναγκαίος, ο εμπλουτισμός τους, καθώς οι υφιστάμενοι δείκτες δεν καλύπτουν παρά μόνο σε μέτριο βαθμό την παρακολούθηση των στόχων του ΤΕ.ΑΝ. Προς την κατεύθυνση αυτή υπάρχουν ήδη συγκεκριμένες προτάσεις από την ΟΜ.Ε.Α.

Στο σημείο αυτό, τίθεται ο εύλογος προβληματισμός, σε σχέση με τις εξελίξεις στο χώρο της Ανώτατης εκπαίδευσης και ειδικότερα με το νέο Νόμο 4009/2011. που προβλέπει τη λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας, αυτή της Σχολής. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει σε σύντομο σχετικά χρόνο, να υπάρξουν συνθέσεις τμημάτων και επαναδιατύπωση στόχων, κριτηρίων και δεικτών αξιολόγησης, πλέον στο νέο επίπεδο Σχολής, που θα έχει προκύψει. Ο λόγος αυτός έχει βαρύνουσα σημασία, καθώς μπορεί να ανατρέψει τον όποιο σχεδιασμό των τμημάτων γενικότερα, ενώ κρίνεται ότι δεν είναι αναγκαίο εξαιτίας του λόγου αυτού, να διατυπωθούν περαιτέρω προτάσεις για νέους δείκτες αξιολόγησης, καθώς και ανάλυση αυτών των δεικτών, από την παρούσα μελέτη.

5.2. Προτάσεις βελτίωσης Ερωτηματολογίων και Απογραφικών Δελτίων

Από την διερεύνηση των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν και σε άλλα τμήματα ανώτατης εκπαίδευσης, διαπιστώθηκε ότι τα περισσότερα είχαν υιοθετήσει τα πρότυπα έντυπα της Α.ΔΙ.Π., με μικρής και πολύ μικρής κλίμακας αλλαγές, μόνο. Παράλληλα, σε σχετικές συζητήσεις, τόσο με Ε.Π. του τμήματος ΤΕ.ΑΝ. και μέλη της ΟΜ.Ε.Α., όσο και με εμπλεκόμενους με εσωτερικές αξιολογήσεις άλλων τμημάτων, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν προτάσεις για μεγαλύτερης έκτασης αλλαγές, έτσι ώστε να εξυπηρετούν πληρέστερα τους σκοπούς της αξιολόγησης, αλλά δεν πραγματοποιούνταν καθώς και η υφιστάμενη δομή των εντύπων, κάλυπτε τους σκοπούς της αξιολόγησης.

Από την ομάδα της παρούσας μελέτης επίσης, εκτιμήθηκε ότι στη λογική των προτύπων που δημιούργησε η Α.ΔΙ.Π. θα μπορούσε να υπάρξει διαφοροποίηση μεταξύ εντύπων που προορίζονταν για Πανεπιστημιακές ακαδημαϊκές μονάδες και εντύπων για Τεχνολογικές ακαδημαϊκές μονάδες. Ο διακριτός ρόλος μεταξύ των δύο πυλώνων της ανώτατης εκπαίδευσης, εκφράζεται άλλωστε, με συγκεκριμένες διαφοροποιήσεις των προγραμμάτων σπουδών και της διδακτικής διαδικασίας, π.χ. με την ύπαρξη υποχρεωτικών εργαστηρίων και ασκήσεων πράξης στα τεχνολογικά ιδρύματα, με την υποχρεωτική πρακτική άσκηση, με τη δομή του προγράμματος τους, κ.ά. Οι διαφορές αυτές φαίνεται να είναι και τα σημεία που εκτιμάται ότι χρήζουν αλλαγών στα έντυπα συλλογής στοιχείων τεκμηρίωσης, με τη διαφορά ότι οι ΟΜ.Ε.Α. δεν τόλμησαν να τα αποτυπώσουν με σημαντικές αλλαγές, στα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π. Ενδεχομένως δε, να ήταν προτιμότερη η αποτύπωση αυτών των διαφοροποιήσεων μεταξύ Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής εκπαίδευσης, από την ίδια την Α.ΔΙ.Π. στα πρότυπα έντυπά της, παρόλο που και οι ΟΜ.Ε.Α. των ακαδημαϊκών μονάδων θα μπορούσαν ήδη να το είχαν πραγματοποιήσει κατά περίπτωση.

Στο πλαίσιο τέτοιων αλλαγών προτείνονται, σε επίπεδο ενοτήτων και όχι ερωτήσεων, τα παρακάτω (Πίνακας 5):

Πίνακας 5. Προτεινόμενες αλλαγές στα έντυπα συλλογής στοιχείων στο τμήμα Ε.Π.Ε.Α.Π.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ή ΔΕΛΤΙΟ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
<i>ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ</i>		
<i>ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</i>	ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΞΕΧΩΡΙΣΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	
	Συρρίκνωση ενότητας II2	Βοηθήματα μόνο σε περιπτώσεις εργαστηρίων, Α.Π.
	Συρρίκνωση σε δύο ερωτήσεις, της ενότητας III.1	Μπορούν ερωτήσεις να ενσωματωθούν σε άλλες ενότητες
	Ανάπτυξη της ενότητας III.2	Χρήση ηλεκτρονικής τάξης, εξειδικευμένων λογισμικών, κ.ά.
	Διαγραφή ενότητας V	Επικάλυψη με ερωτηματολόγιο φοιτητών
	Εισαγωγή νέας ενότητας (ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)	Βιβλιοθήκη, Λειτουργία e-Class, ΕΥΔΟΞΟΣ, ηλεκτρονικές ανακοινώσεις - επικοινωνία, κ.ά.
<i>ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</i>	Μεγάλης κλίμακας αλλαγές ενότητα Α	Διαγραφή ερωτήσεων σχετικά με φροντιστήρια, ενίσχυση ερωτήσεων

		σχέσης μαθήματος - εργαστηρίων- Α.Π., κ.ά.
	Διαγραφή ενότητας Γ	Διαγραφή ή ενσωμάτωση στην Α
	Σημαντική ενίσχυση ενότητας Δ	Εργαστήρια και Άσκηση Πράξη στην Τ.Ε. είναι σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικότερα της ίδιας της Θεωρίας.
	Δημιουργία Νέας ενότητας (ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)	Βιβλιοθήκη, Λειτουργία e-Class, ΕΥΔΟΞΟΣ, ηλεκτρονικές ανακοινώσεις - επικοινωνία, κ.ά.

Παράλληλα, προτείνεται στο πλαίσιο της Τεχνολογικής εκπαίδευσης, να αξιολογείται το Εργαστήριο (ενδεχομένως και η Άσκηση Πράξης) ως ξεχωριστό μάθημα, καθώς και η διαδικασία της Πρακτικής, πριν την αποφοίτηση του Σπουδαστή. Στη διαδικασία δε της Πρακτικής Άσκησης υπάρχει ήδη διαδικασία αξιολόγησης, σε σχέση τόσο με την επιχείρηση, όσο και με το τμήμα. Σημειωτέον ότι το ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας υιοθέτησε αναγκαστικά την αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης στο πλαίσιο της απόκτησης πιστοποίησης του Παραρτήματος Διπλώματος.

5.3. Προτάσεις χρήσης της Πληροφορικής στην Αξιολόγηση

Από τη διερεύνηση και μελέτη της εφαρμογής του συστήματος αξιολόγησης στο ΤΕ.ΑΝ., εξήχθη ένα βασικό συμπέρασμα το οποίο θα μπορούσε να διευκολύνει με σχετικά εύκολο και χαμηλού κόστους, τρόπο, τη διαδικασία διακίνησης και συλλογής εντύπων συλλογής πρωτογενών τεκμηρίων αξιολόγησης.

Η πλήρης ηλεκτρονική συλλογή των πρωτογενών στοιχείων, μέσω ηλεκτρονικού τρόπου και ειδικότερα μέσω του portal του Ιδρύματος ή της ακαδημαϊκής μονάδας, εκτιμάται ότι θα μπορούσε να βελτιώσει σημαντικά τη διαδικασία και να επιφέρει πληρέστερα αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, η ηλεκτρονική συμπλήρωση των εντύπων αξιολόγησης θα μπορούσε να:

- μειώσει το χρόνο συλλογής των στοιχείων
- αυξήσει το δείγμα, με κάλυψη του 100% των συμμετεχόντων
- αυξήσει την αξιοπιστία του δείγματος
- διευκολύνει τη διαδικασία, καθώς θα μπορεί να πραγματοποιηθεί η συμπλήρωση από απόσταση

- μειώσει το κόστος.

Η ηλεκτρονική συμπλήρωση των εντύπων, αποτελεί μία διαδικασία η οποία είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη, χαμηλής δυσκολίας στην υλοποίησή της (μέσω κωδικών) και όπως ήδη αναφέρθηκε, χαμηλού κόστους. Σε αυτήν μπορεί να διατηρηθεί η ανωνυμία των σπουδαστών και να υπάρξει πλήρης συμμετοχή στη διαδικασία, καθώς θα μπορεί να γίνει η αξιολόγηση από απόσταση. Παράλληλα, η σχέση των νέων με την Πληροφορική και το διαδίκτυο και η αξιολόγηση μέσω ανώνυμου κωδικού, θα επιτρέψει την περισσότερο ελεύθερη έκφραση των σπουδαστών.

Η πληροφορική και το διαδίκτυο θα μπορούσαν να αποτελέσουν το όχημα για την πλήρη αυτοματοποίηση των διαδικασιών αξιολόγησης, θα μπορούσαν τα στοιχεία που συλλέγονται να καταχωρούνται αυτομάτως, στη βάση δεδομένων ή στο στατιστικό πακέτο ή στα λογιστικά φύλλα που θα έχουν αποφασισθεί για χρήση. Επίσης, θα μπορούσε σε μόνιμη βάση να υπάρξει στο portal του Ιδρύματος ή της Σχολής, δικτυακός τόπος που θα ενημερώνει σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης, τα αποτελέσματά της και να πραγματοποιείται διαβούλευση σε σχέση με αυτά.

Επομένως η χρήση της Πληροφορικής και του Διαδικτύου, θα μπορούσαν να βελτιώσουν σημαντικά, στα ακόλουθα στάδια της αξιολόγησης:

- συλλογή πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης
- αυτόματη επεξεργασία τους
- ενημέρωση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης
- διαβούλευση με την ακαδημαϊκή κοινότητα σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τις ενέργειες που προτείνονται
- επανέλεγχο και παρακολούθηση ενεργειών που προκύπτουν από την αξιολόγηση.

Για όλα τα παραπάνω, εκτιμάται ότι θα μπορούσε να γίνει κοινή χρήση τεχνολογίας και software σε επίπεδο τουλάχιστον σχολής, έτσι ώστε τα αποτελέσματα και το σύνολο του υλικού να είναι άμεσα αξιοποιήσιμα από την ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος. Η χρήση κοινής τεχνολογίας και software, θα μπορούσε να συμφωνηθεί και σε επίπεδο συνόλου ανώτατων ιδρυμάτων, έτσι ώστε, να υπάρχει δυνατότητα αξιοποίησης της όλης διαδικασίας σε ευρύτερα σύνολα, π.χ. Πανεπιστημίων ή τεχνολογικής εκπαίδευσης και ασφαλώς από την Α.ΔΙ.Π.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης που νομοθετήθηκαν και προτάθηκαν στη συνέχεια, μέσω Α.ΔΙ.Π. από το 2005 και μετά, δημιούργησαν στην Ελληνική Ανώτατη εκπαίδευση, μια “κουλτούρα αξιολόγησης” που έλειπε, σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα και με θετικά αποτελέσματα, όπως φαίνεται και από τις Εκθέσεις της Α.ΔΙ.Π. (Α.ΔΙ.Π. 2009, 2010).

Τα πρότυπα εντύπων αξιολόγησης (ερωτηματολόγια και απογραφικά δελτία) της Α.ΔΙ.Π. συνεχίζουν να αποτελούν τη βάση της εσωτερικής αξιολόγησης σε πολλές ακαδημαϊκές μονάδες και φαίνεται να “διευκολύνουν” σε τέτοιο βαθμό τις ομάδες εσωτερικής αξιολόγησης, που τις παρασύρουν στην υιοθέτηση των εντύπων της Α.ΔΙ.Π. σε βαθμό σχεδόν απόλυτο. Παρατηρείται δε, όπως και στην περίπτωση του ΤΕ.ΑΝ., η αξιολόγηση της μονάδας να προσαρμόζεται πάνω στα πρότυπα και όχι στη δημιουργία εντύπων αξιολόγησης, εξειδικευμένων για την κάθε μονάδα, που λαμβάνει υπόψη τα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π.

Είναι αναγκαίο, στην περίπτωση μονάδων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, να διαφανεί μέσω όλης της διαδικασίας και των εντύπων αξιολόγησης, η ιδιαιτερότητα της τεχνολογικής κατεύθυνσης, κυρίως μέσω της Αξιολόγησης των εργαστηρίων με δική τους βαρύτητα και υπόσταση, καθώς και με την Αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία και όχι ως στάδιο για την απόκτηση εμπειρίας και πτυχίου. Κρίνεται δε σημαντικό να υιοθετηθεί ένα νέο έντυπο επανελέγχου και παρακολούθησης μεσο-βραχυπρόθεσμων ενεργειών θεραπείας, που προκύπτουν από τις αξιολογήσεις. Το έντυπο αυτό θα είναι κυρίως εσωτερικής λειτουργίας (χειρισμός διοίκησης και υπηρεσιών), ενώ το περιεχόμενό του θα καθορίζεται από την ΟΜ.Ε.Α.

Αναγκαίο τέλος είναι να υιοθετηθεί -ενδεχομένως και σε διευρυμένο επίπεδο- η ηλεκτρονική συλλογή στοιχείων τεκμηρίωσης μέσω ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων, χρήσης portal και του διαδικτύου. Η χρήση της πληροφορικής θα μπορούσε να επεκταθεί με την συστηματική και υποχρεωτική ενημέρωση μέσω των ιστοσελίδων και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων και διαδικασιών της αξιολόγησης, καθώς επίσης και στη διαβούλευση μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σχετικά με τις ενέργειες που σχετίζονται με την αξιολόγηση και τα αποτελέσματά της.

Το ΤΕ.ΑΝ. υιοθέτησε το σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης και συμμετείχε στη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης (Ιανουάριος 2011). Θα πρέπει να τονιστεί ότι οι διαδικασίες της αξιολόγησης έχουν γίνει αποδεκτές από την ακαδημαϊκή κοινότητα του τμήματος και από το 2008, εκτός της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης, διενεργούνται συστηματικά, οι ετήσιες αξιολογήσεις. Από την παρούσα μελέτη προέκυψε, ότι υπάρχουν δυνατότητες σημαντικής βελτίωσης, της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του ΤΕ.ΑΝ. Συγκεκριμένα, θα μπορούσαν να υπάρξουν βελτιώσεις:

- Με την συγγραφή της ετήσιας έκθεσης και όχι με τον περιορισμό της σε συγκεντρωτικούς ετήσιους πίνακες αξιολόγησης
- Με τη βελτίωση των εντύπων συλλογής πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης και
- Με την εκτενέστερη δημοσιοποίηση και διαβούλευση επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

Οι εξελίξεις στο χώρο της ανώτατης παιδείας στη χώρα οι οποίες ήδη «τρέχουν» και οι οποίες θα αναδιαμορφώσουν, σε πρώτο στάδιο, τις συνθέσεις των Ιδρυμάτων με ακαδημαϊκές μονάδες σε επίπεδο Σχολών, δημιουργούν νέα δεδομένα. Τυχόν σχεδιασμοί σε επίπεδο τμημάτων, θα υπάρξει ανάγκη επανεξέτασής τους ενδεχομένως υπό το φως μιας νέας διοικητικής κατάστασης. Πιθανόν από τις όποιες αλλαγές να προκύψουν σημαντικές διαφοροποιήσεις και στο σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης. Σε περιπτώσεις που άμεσα σχεδιάζονται βελτιώσεις στο σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης από τα ίδια τα τμήματα, ορθό θα ήταν να συνεκτιμηθούν τα παραπάνω και να οδηγηθούν σε ευέλικτες ενέργειες, οι οποίες θα παραμείνουν χρηστικές κάτω από τις όποιες συνθήκες.

Βιβλιογραφία

Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2007α. Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης: Πρότυπο Σχήμα, Έκδοση 1.0, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.

Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2007β. Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ενημερωτικό Φυλλάδιο, Έκδοση 3.0, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.

Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2007γ. Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση Κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων, Έκδοση 2.0, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.

Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2009. Έκθεση για την Ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης έτους 2008, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.

Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2010. Έκθεση για την Ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης έτους 2009, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.

Νόμος 3374/2005. Διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Αριθ. Φ.Ε.Κ. 189, 2 Αυγούστου 2005, Αθήνα.

Νόμος 4009/2011. Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμπληρώνεται με ευθύνη του κάθε διδάσκοντος

χωριστά για καθένα από τα εξαμηνιαία προ-ή και μετά-πτυχιακά μαθήματα

I. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο	
Σχολή	
Τμήμα	
Τομέας	
Όνομα διδάσκοντος / Βαθμίδα	
Επιστημονική Ειδίκευση	

Κωδ. Αριθμός Μαθήματος Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος

I.1 Περιγραφή / Περιεχόμενο μαθήματος

--

I.2 Μαθησιακοί στόχοι

--

--

1.3 Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)

1.4 Διδασκαλία

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				

1.5 Ενημέρωση – Αξιολόγηση

Το μάθημα περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών; (Ναι/Όχι) Σελίδα αναφοράς μαθήματος	Υπάρχει ιστοσελίδα μαθήματος; (Ναι/Όχι) Διεύθυνση URL	Έχει γίνει στο τρέχον εξάμηνο αξιολόγηση του μαθήματος από τους φοιτητές; (Ναι/Όχι)

II. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

II.1 Διδακτέα Ύλη

II.1.1 Πότε πραγματοποιήθηκε η τελευταία αναπροσαρμογή / επικαιροποίηση της ύλης του μαθήματος;

II.1.2 Υπάρχει επικάλυψη ύλης με άλλα μαθήματα και πώς το αντιμετωπίζετε;

II.2 Διδακτικά Βοηθήματα

II.2.1 Βοηθήματα που διανέμονται στους φοιτητές για το συγκεκριμένο μάθημα.

II.2.2 Γίνεται επικαιροποίηση των βοηθημάτων και με ποια διαδικασία;

II.2.3 Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

II.2.4 Παρέχετε πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

II.2.5 Πώς γνωστοποιείτε στους φοιτητές την ύλη του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους και τον τρόπο αξιολόγησης τους;

--

II.3 Επικοινωνία & Καθοδήγηση Φοιτητών / Συνεργασίες

II.3.1 Έχετε ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές;

--

II.3.2 Πώς μεθοδεύετε την εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

--

II.3.3 Οργανώνετε στο πλαίσιο του μαθήματος εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών / διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες σε συνεργασία με τοπικούς, περιφερειακούς ή εθνικούς κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς;

--

II.4 Συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα

Κατά την εκτίμησή σας, τι ποσοστό φοιτητών κατά μέσο όρο παρακολουθεί το θεωρητικό μέρος του μαθήματος;

0-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	Δεν γνωρίζω
-------	--------	--------	--------	---------	-------------

II.5 Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

II.5.1 Τρόποι Αξιολόγησης;

Σημειώστε στον πίνακα που ακολουθεί τις μεθόδους που χρησιμοποιείτε για την αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο συγκεκριμένο μάθημα.

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	
Εξέταση προφορική στο τέλος του εξαμήνου	
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση):	
Κατ' οίκον εργασία:	
Προφορική παρουσίαση εργασίας:	

Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις:	
Άλλα * :	

* Περιγράψτε συνοπτικά τυχόν άλλους τρόπους αξιολόγησης.

--

Παρακολουθούνται όλοι οι φοιτητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ή πρακτικών ασκήσεων; (Ναι ή Όχι)	
Λαμβάνουν οι φοιτητές συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) στο μέσον του εξαμήνου; (Ναι ή Όχι).	

II.5.2 Πώς διασφαλίζετε τη διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών;

--

III. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

III.1 Διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή του μαθήματος

III.1.1 Αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των αιθουσών και του υποστηρικτικού εξοπλισμού και τη διαθεσιμότητά τους.

III.1.2 Εργαστήρια που χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο μάθημα:
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των εργαστηριακών χώρων, του εργαστηριακού εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

III.1.3 Είναι διαθέσιμα τα εργαστήρια του μαθήματος για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

III.1.4 Σπουδαστήρια:
Αναφερθείτε στην επάρκεια, καταλληλότητα, ποιότητα των χώρων, του εξοπλισμού και της διαθεσιμότητάς τους.

III.1.5 Χρησιμοποιείτε Εκπαιδευτικό Λογισμικό και ποιο; (περιγράψτε συνοπτικά)

III.1.6 Υπάρχει ικανοποιητική υποστήριξη του μαθήματος από τη βιβλιοθήκη (βιβλιογραφία και άλλοι μαθησιακοί πόροι);

III.1.7 Πώς κρίνετε συνολικά τη διαθέσιμη εκπαιδευτική υποδομή;
Αν η απάντηση είναι αρνητική, σχολιάστε συνοπτικά τυχόν ελλείψεις και καταγράψτε τις αναγκαίες βελτιώσεις σύμφωνα με τις παραπάνω κατηγορίες.

III.2 Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

III.2.1 Χρησιμοποιούνται Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος και πώς;

III.2.2 Χρησιμοποιούνται μαθησιακά βοηθήματα βασισμένα σε ΤΠΕ; (Αναφέρατε παραδείγματα).

III.2.3 Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

III.2.4 Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

III.2.5 Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στην επικοινωνία σας με τους φοιτητές; Πώς;

--

IV. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

IV.1 Σας κοινοποιείται κατάλογος των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα και πότε;

--

IV.2 Ποια είναι η κατανομή βαθμολογίας και ο μέσος βαθμός των φοιτητών του μαθήματος;

Ξεκινήστε από το τρέχον έτος. Στην περίπτωση που διδάσκατε το μάθημα και τα προηγούμενα έτη καταγράψτε και τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων ετών

Έτος	Κατανομή Βαθμών (% φοιτητών)						Μέσος όρος Βαθμολογίας (σύνολο φοιτητών)
	0 – 3,9	4 – 4,9	5 – 5,9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2010							

V. Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

V.1 Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται; Επισυνάψτε δείγμα του σχετικού ερωτηματολογίου.

--

V.2 Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα αυτών των αξιολογήσεων;

--

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Πανεπιστήμιο	
Σχολή	
Τμήμα:	
Τομέας:	
Όνομα και τίτλος διδάσκοντος:	
Επιστημονική ειδίκευση	
Τίτλοι και κωδικοί διδασκόμενων μαθημάτων	

I. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ / ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ή ΑΛΛΟ ΕΡΓΟ¹

I.1 Αριθμός δημοσιεύσεων

	Βιβλιαριμονογραφίες	Επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	Πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	Άλλες εργασίες	Ανακινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές) χωρίς πρακτικά	Ανακινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές) χωρίς πρακτικά	Άλλα
2009										
2008										
2007										
2006										
2005										
Σύνολο										

Επεξηγήσεις: Άλλα

I.2 Επιστημονικές δημοσιεύσεις

Αναφέρετε τις δημοσιεύσεις της τελευταίας πενταετίας σύμφωνα με την παραπάνω κατηγοριοποίηση

¹ Αφορά γνωστικά αντικείμενα εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, όπως προσδιορίζονται από τα Π.Δ. 123/1984, 390/1995, και 187/1996.

1.3 Αναγνώριση του επιστημονικού και άλλου έργου

	Ετεροαναφορές	αναφορές του ειδικού/ επιστημονικού τύπου	Βιβλιοκρισίες	Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	Προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια	Διπλώματα ευρεσιτεχνίας	Βραβεία	Τιμητικοί τίτλοι
2009									
2008									
2007									
2006									
2005									
Σύνολο									

Επεξηγήσεις: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας, Βραβεία, Τιμητικοί τίτλοι (επίτιμοι διδάκτορες, επισκέπτες καθηγητές, ακαδημαϊκοί, αντεπιστέλλοντα μέλη ακαδημιών κλπ)

1.4 Ερευνητικά προγράμματα και έργα

1.4.1 Ποια ερευνητικά προγράμματα ή/και έργα που υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία συντονίζετε; Σε ποια απλώς συμμετέχετε;

1.4.2 Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά αυτά προγράμματα ή/και έργα;

- 1.4.3 Πόσοι προπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν στις ερευνητικές σας δραστηριότητες το τελευταίο έτος; Πόσοι μεταπτυχιακοί και πόσοι υποψήφιοι διδάκτορες;

--

II. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ (Συμπληρώνετε μόνον σε περίπτωση που έχουν εφαρμογή)

II.1 Αριθμός και χωρητικότητα ερευνητικών εργαστηρίων που χρησιμοποιείτε.

II.2 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων των ερευνητικών αυτών εργαστηρίων.

II.3 Επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού.

II.4 Καλύπτουν οι διαθέσιμες υποδομές τις ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας;

II.5 Ποια από τα ερευνητικά σας αντικείμενα δεν καλύπτονται από τις διαθέσιμες υποδομές;

II.6 Πόσο εντατική χρήση κάνετε των συγκεκριμένων ερευνητικών υποδομών;

II.7 Πόσο συχνά ανανεώνονται οι ερευνητικές υποδομές; Είναι σύγχρονος ο υπάρχων εξοπλισμός και ποια η λειτουργική του κατάσταση ή ποιες οι τυχόν ανάγκες ανανέωσης/εκσυγχρονισμού του;

II.8 Πώς επιδιώκετε τη χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών;

II.9 Έχετε ερευνητικές συνεργασίες

(α) Με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος;

(β) Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού;

(γ) Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού;

II.10 Υπάρχει πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών σας αποτελεσμάτων; Αναφέρατε παραδείγματα.

III. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αναφέρατε άλλες δραστηριότητες που αποτελούν προσφορά υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Τα ερωτηματολόγια διανέμονται σε ώρα του μαθήματος μεταξύ της 8^{ης} και 10ης εβδομάδας διδασκαλίας του μαθήματος και συμπληρώνονται ανωνύμως από τους φοιτητές. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια συλλέγονται και επιστρέφονται στη γραμματεία του τμήματος σε σφραγισμένο φάκελο από φοιτητή(ές) που ορίζονται για το σκοπό αυτό. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού ερωτηματολογίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στο τέλος του ερωτηματολογίου.

Όνομασία και κωδικός μαθήματος

Υπεύθυνος Διδάσκων (ονοματεπώνυμο):

Ημερομηνία:

Επικουρικό Διδακτικό Προσωπικό:

Βαθμολογική Κλίμακα

Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ
1	2	3	4	5
Απαράδεκτη	Μη ικανοποιητική	Μέτρια	Ικανοποιητική	Πολύ καλή

Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις σημειώνοντας X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι (οι ερωτήσεις με * αφορούν εργαστηριακά μαθήματα):

A. Το μάθημα:

	1	2	3	4	5
1. Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;					
2. Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;					
3. Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;					
4. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;					
5. Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα («σύγγραμμα», σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;					
6. Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;					
7. Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;					
8. Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;					
9. Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.					
10. Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;					
11. Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.					
12. Αξιολόγηση ποιότητας φροντιστηρίων.					
13. Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;					
14. Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.					

Στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν γραπτές ή/και προφορικές εργασίες

15. Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;					
16. Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;					
17. Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;					
18. Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;					
19. Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;					
20. Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;					
21. Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;					

Β. Ο/Η διδάσκων/ουσα:

	1	2	3	4	5
22. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;					
23. Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;					
24. Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;					
25. Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;					
26. Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);					
27. Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;					

Γ. Το επικουρικό διδακτικό προσωπικό:

	1	2	3	4	5
28. Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;					

Δ. Το Εργαστήριο:

	1	2	3	4	5
29. Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;					
30. Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;					
31. Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;					
32. Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;					

Ε. Εγώ ο/η φοιτητής/τρια:

	1	2	3	4	5
33. Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις .					
34. Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια.					
35. Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις					
36. Μελετώ συστηματικά την ύλη.					
37. Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1= <2 ώρες, 2=2-4 ώρες, 3=4-6 ώρες, 4=6-8 ώρες, 5= >8 ώρες					

Παρατηρήσεις και σχόλια: